

Obdelano okostje predstavnika skupine Enantiornithes kaže, kakšni bi bili morda videti ptici, če bi našli celotno okostje in ne samo peruti v jantarju.

foto: **Wikipedia** (iz J. K. O'Connor in sod.)

temu da je od izvirnih barvnih vzorcev verjetno ostalo le malo barvitosti, podobnosti v barvnem vzorcu kažejo na vrstno sorodnost obeh osebkov. Sodeč po kosteh v sprednjih okončinah ptici v obeh vzorcih morda spadata v skupino Enantiornithes, ki je ena izmed bolj razvitih skupin starodavnih ptic. Uvrstitev v to skupino bi povečala gotovost, da so bili mladiči teh ptic begavci, torej sposobni samostojnega raziskovanja že ob rojstvu. Sodeč po strukturi peres je bila vrsta ptic v vzorcu morda celo že sposobna aktivnega letenja.

KAJ JE TOREJ SMISEL VSEGA

Poleg vpogleda v življenje stare skupine ptic, od njihove barve do razvitosti mladičev, je najdba teh novih kosov omogočila prvi vpogled v natančno mikroskopsko strukturo njihovih peres. Ta dva mala kosa jantarja sta dokaz, da lahko z malo sreče v nekaj kubičnih centimetrih smole najdemo sliko o življenju pred milijoni let.

VIR

– XING, L., MCKELLAR, R.C., WANG, M., BAI, M., O'CONNOR, J.K., BENTON, M.J., ZHANG, J., WANG, Y., TSENG, K., LOCKLEY, M.G., LI, G., ZHANG, W. & XU, X. (2016): Mummified precocial bird wings in mid-Cretaceous Burmese amber. – *Nature Communications*, doi: 10.1038/ncomms12089: 24 str.

IZ ZBIRK
PRIRODOSLOVNEGA
MUZEJA SLOVENIJE

Škrjančar

// Al Vrezec

foto: **Ciril Mlinar Cic**

Pri približno tretjini ptic, ki so shranjene v ornitološki zbirki Prirodoslovnega muzeja Slovenije, je bil vzrok pogina trk v steklo, kar je drugi najpogostejši zabeležen vzrok pogina za žrtvami v prometu. Med njimi so tako manjše ptice, kot so menišček (*Periparus ater*), rumenoglavi kraljiček (*Regulus regulus*) in črnoglavi muhar (*Ficedula hypoleuca*), kot večje vrste, denimo sloka (*Scolopax rusticola*), sokol selec (*Falco peregrinus*) in skobec (*Accipiter nisus*). Med temi pticami so pogosto osebk na selitvi, kakršna je bila prvoletna samica škrjančarja (*Falco subbuteo*), za katero je bil usoden trk v steklo v Stranski vasi pri Žužemberku dne 6. oktobra 2005. Ptica je na nogi nosila finski obroček HELSINKI S 238633 in je bila v istem letu 20. julija obročkana v 1835 km oddaljenem kraju Häme na jugu Finske, kar je tudi ena redkih najdb škrjančarja pri nas. Vendar kot kažejo podatki, poteka selitvena pot finskih škrjančarjev ravno prek naših krajev. Ptica iz Stranske vasi je kot kurir s pomembnim sporočilom danes shranjena v študijski zbirki pod inventarno številko 3661, trenutno pa je na ogled v okviru muzejske razstave »90 let obročkanja ptic v Sloveniji«.